

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 1. oktobrī*

Lieta C-370/07

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2007. gada 2. augustā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv G. Valero Hordana [*G. Valero Jordana*] un K. Cadra [*C. Zadra*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv Ž. P. Žakē [*J.-P. Jacques*], F. Florindo Gižons [*F. Florindo Gijón*] un K. Mihūla [*K. Michael*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — angļu.

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv E. Dženkinsone [*E. Jenkinson*] un I. Rao [*I. Rao*], pārstāves, kurām palīdz D. Vaijats [*D. Wyatt*], QC,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents) un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 4. marta tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2009. gada 23. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Eiropas Kopienu Komisija ar savu prasību lūdz atcelt Padomes 2007. gada 24. maija lēmumu, ar kuru dara zināmu nostāju, kas Eiropas Kopienas vārdā jāpieņem par konkrētiem priekšlikumiem, kuri iesniegti Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmē, kas no 2007. gada 3. līdz 15. jūnijam notika Hāgā (Nīderlande) (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

- ² EKL 253. pantā ir noteikts:

“Regulās, direktīvās un lēmumos, ko Eiropas Parlaments pieņem kopā ar Padomi, kā arī aktos, ko pieņem Padome vai Komisija, norāda to pamatojumu un visus priekšlikumus vai atzinumus, kas bija jāsaņem, ievērojot šo Līgumu.”

- 3 EKL 300. panta 2. punkta ar Nicas līgumu grozītājā redakcijā ir noteikts:

“Ievērojot pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas šajā jomā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumus par nolīgumu parakstīšanu, reizē ar ko var pieņemt arī lēmumus par nolīgumu pagaidu piemērošanu pirms to stāšanās spēkā, kā arī pieņem lēmumus par nolīgumu slēgšanu. Padome lēmumus pieņem vienprātīgi, ja nolīgums attiecas uz jomu, kur vajadzīga vienprātība, lai pieņemtu iekšējus noteikumus un slēgtu 310. pantā minētos nolīgumus.

Atkāpjoties no 3. punkta noteikumiem, tās pašas procedūras attiecas arī uz lēmumu pārtraukt kāda nolīguma piemērošanu, kā arī uz tādu nostāju pieņemšanu, kas Kopienas vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir uzaicināta pieņemt lēmumus ar tiesiskām sekām, izņemot lēmumus, ar ko papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Eiropas Parlamentam tūlīt un pilnīgi dara zināmu katru lēmumu, kas pieņemts atbilstīgi šim punktam un kas attiecas uz nolīgumu pagaidu piemērošanu vai piemērošanas apturēšanu, vai Kopienas nostājas pieņemšanu struktūrā, kas izveidota ar nolīgumu.”

Prāvas priekšvēsture

- 4 1973. gada 3. martā Vašingtonā parakstītā Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (turpmāk tekstā — “*CITES*”) stājās spēkā 1975. gada 1. jūlijā. Tās mērķis ir aizsargāt savvaļas dzīvnieku un augu sugas, it īpaši ierobežojot vai reglamentējot to tirdzniecību.

- 5 Kopiena nav *CITES* ligumslēdzēja puse. Tai ir novērotājas statuss ligumslēdzēju pušu konferencēs. Tomēr kopš 1982. gada Kopiena autonomi pieņem tiesību aktus, ar kuriem tā Kopienā īsteno *CITES* noteiktos dalībvalstu pienākumus.
- 6 Jaunākais tiesību akts, lai autonomi īstētu *CITES*, ir Padomes 1996. gada 9. decembra Regula (EK) Nr. 338/97 par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību (OV 1997, L 61, 1. lpp.). Tā tika pieņemta, pamatojoties uz EK līguma 130.s panta 1. punktu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 175. panta 1. punkts).
- 7 2007. gada 4. aprīlī Komisija nosūtīja priekšlikumu apstrīdētajam Padomes lēmumam, un šajā priekšlikumā kā ierosinātā lēmuma juridiskais pamats bija norādīts, pirmkārt, EKL 175. panta 1. punkts un EKL 133. pants un, otrkārt, EKL 300. panta 2. punkta otrā daļa.
- 8 2007. gada 24. maijā Padome pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā juridiskais pamats netika norādīts.
- 9 Ar 2007. gada 14. jūnija vēstuli Padome šo lēmumu nosūtīja Parlamentam.

10 Apstrīdētais lēmums ir formulēts šādi:

“1. pants

Kopienas nostāja, ko dalībvalstīm, kopīgi darbojoties Kopienas interesēs, paredzēts paust *CITES* Līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmē, ir saskaņā ar šā lēmuma pielikumiem.

2. pants

Ja 1. pantā minēto nostāju varētu ietekmēt jauna zinātniska vai tehniska informācija, kas darīta zināma pēc šā lēmuma pieņemšanas, bet pirms Līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmes vai tās laikā, vai ja sanāksmes laikā nāk klajā ar jauniem priekšlikumiem, par ko Kopienas nostāja vēl nav formulēta, Kopienas nostāju jautājumos, kas ir Kopienas kompetencē, saskaņo uz vietas, pirms Līgumslēdzēju pušu konferenci aicina balsot par šiem priekšlikumiem.”

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība

11 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

- atcelt apstrīdēto lēmumu un
- piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

12 Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

- prasību noraidīt;
- pakārtoti, gadījumā, ja Tiesa atceltu apstrīdēto lēmumu, atzīt, ka tā iedarbība saglabājas, un
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

13 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2007. gada 20. novembra rīkojumu Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei tika atļauts iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

Par prasību

Par pieņemamību

- 14 Padome procesuāla rakstura ievada apsvērumā apgalvo, ka prasībai nav priekšmeta tāpēc, ka apstrīdētā lēmuma tiesiskās sekas jau ir radušās, jo tajā ietvertā Kopienas nostāja tika pausta *CITES* līgumslēdzēju pušu konferencē, kas no 2007. gada 3. līdz 15. jūnijam notika Hāgā.
- 15 Komisija apgalvo, ka prasība ir pieņemama, un šajā sakarā norāda, ka šīs prasības celšanas mērķis ir panākt Tiesas spriedumu, pamatojoties uz kuru tā varētu novērst, ka Padome *CITES* līgumslēdzēju pušu konferences ietvaros nākotnē nepieņem lēmumus, kuros nav norādīts juridiskais pamats.
- 16 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisijai nav jāpierāda interese celt prasību par šādu lēmumu atcelšanu (šajā sakarā skat. 1987. gada 26. marta spriedumu lietā 45/86 Komisija/Padome, *Recueil*, 1493. lpp., 3. punkts).
- 17 Turklāt jānorāda, ka Tiesa jau ir atzinusi tādas prasības pieņemamību, kuras mērķis ir bijis atcelt tiesību aktu, kas prasības celšanas brīdī jau ir ticis izpildīts vai vairs nav bijis piemērojams (skat. 1986. gada 24. jūnija spriedumu lietā 53/85 *AKZO Chemie* un *AKZO Chemie UK*/Komisija, *Recueil*, 1965. lpp., 21. punkts, un 1988. gada 26. aprīļa spriedumu lietā 207/86 *Apesco*/Komisija, *Recueil*, 2151. lpp., 16. punkts).
- 18 Līdz ar to prasība ir pieņemama.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

- 19 Komisija savas prasības pamatojumam izvirza tikai vienu pamatu par EKL 253. pantā paredzētā pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, jo apstrīdētajā lēmumā neesot norādīts juridiskais pamats, uz kuru tas ir balstīts.
- 20 Komisija norāda, ka tā esot ieteikusi norādīt EKL 133. un 175. pantu kā apstrīdētā lēmuma materiālo juridisko pamatu, jo *CITES* vienādi svarīga nozīme ir gan sugu tirdzniecības regulējumam, gan to aizsardzībai. Šāda divkārša juridiskā pamata trūkums nozīmētu, ka iesaistītajām Kopienų iestādēm un dalībvalstīm netiek sniegtas norādes par to attiecīgajām pilnvarām un tādejādi to lomu *CITES* līgumslēdzēju pušu konferencē. Apstākļi, ka Regula Nr. 338/97 ir jāpamato tikai ar EKL 175. pantu, nevis ar EKL 133. un 175. panta kopējiem noteikumiem, neesot atbilstošs tāpēc, ka akta juridiskā pamata noteikšana ir jāveic, ņemot vērā tā mērķi un saturu, nevis juridisko pamatu, kas tiek izvēlēts citu līdzīgu Kopienų aktu pieņemšanai.
- 21 Runājot par procesuālo juridisko pamatu, Komisija apstiprina, ka tikai Padomes lēmums, kas ir pamatots ar EKL 300. panta 2. punkta otro daļu, var būt piemērots juridisks instruments, lai definētu Kopienų nostāju, kad ir jāpieņem *CITES* līgumslēdzēju pušu konferences lēmums ar juridiski saistošu iedarbību, un ka šāda akta pieņemšana var ietekmēt *acquis communautaire*. Minētā juridiskā pamata nenorādīšana izraisīja lielu neskaidrību par Padomē faktiski piemēroto procedūru, kā arī ietekmēja Parlamenta prerogātas.

- 22 Pamatdamās uz iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Padome, Komisija arī apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma juridiskais pamats nav izsecināms no citiem minētā lēmuma elementiem. Turklāt Padome apstrīdētajā lēmumā nekur nav norādījusi atsauci uz Līgumu.
- 23 Komisija apstrīd Padomes argumentu, kas ir pamatots ar to, ka apstrīdētais lēmums neesot lēmums EKL 249. panta nozīmē. Tā šajā sakarā norāda, ka Padomes veiktajai nošķiršanai starp diviem lēmumu veidiem, balstoties uz divu atšķirīgu jēdzienu lietojumu Līguma vācu valodas redakcijā (“Entscheidung” un “Beschluss”), kas ir atrodams vēl tikai divās citās Līguma valodu redakcijās, proti, nīderlandiešu valodā (“beschikking” un “besluit”) un slovēņu valodā (“odločba” un “sklep”), Līgumā nav pamatojuma. Tajā nav noteikta atšķirība starp EKL 253. pantā minētiem lēmumiem un citiem lēmumiem. Tā uzsver, ka EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā minētie akti ir raksturoti ar vārdu “lēmumi” un it īpaši Līguma angļu un franču valodas redakcijas, lasot tās savā kontekstā, atbilst šādai terminoloģijai.
- 24 Apstrīdētā lēmuma juridiskā pamata nenorādīšanu, kā uzskata Komisija, nevar pamatot ar to, ka šis lēmums ir adresēts vienīgi pusēm, kuras ir piedalījušās tā pieņemšanā, jo ir jāsauglabā iestāžu prerogatīvas un nedrīkst ierobežot pārbaudi Tiesā.
- 25 Komisija šajā sakarā apstrīd, vai atbilstīga ir pamatošanās uz 1971. gada 31. marta spriedumu lietā 22/70 Komisija/Padome, saukts “AETR” (*Recueil*, 263. lpp.), kas attiecās uz noteiktām “Padomes pārrunām”, jo šajā lietā runa ir par Padomes lēmumu, kas ir pieņemts saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta otro daļu un skaidri minēts EKL 253. pantā. Komisija precizē, ka turpretī lietā, kurā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *AETR*, tika izskatīts akts, kas tika pieņemts, ņemot vērā ļoti īpašus apstākļus, kurus Tiesa uzskatīja par derīgiem tikai tajos apstākļos un kuriem Komisija bija devusi savu piekrišanu.

- 26 Komisija apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma juridiskā pamata nenorādīšana nav tikai formāls trūkums, jo, kā jau Tiesa atzinusi, piemērota juridiskā pamata izvēlei ir konstitucionāla nozīme (2001. gada 6. decembra atzinums 2/00, *Recueil*, I-9713. lpp., 5. punkts), līdz ar to šāds trūkums rada pārkāpumu, kas aizskar konstitucionālo līdzsvaru, kas Līgumā ir izveidots starp iestādēm un starp Kapienu un dalībvalstīm. Turklāt Padome esot apzināti izvairījusies no juridiskā pamata norādīšanas, likdama saprast, ka tā nepiekrīt vajadzībai to skaidri norādīt.
- 27 Papildus tam EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā paredzētā procedūra neesot ievērota, jo apstrīdētais lēmums Parlamentam tika nosūtīts tikai trīs nedēļas pēc tā pieņemšanas, proti, 2007. gada 14. jūnijā, tāpēc novēlota nosūtīšana ir aizskārusi Parlamenta prerogatīvas.
- 28 Visbeidzot, Komisija apstrīd, vai atbilstoši ir Padomes papildu apsvērumi par Kopienas nostāju pieņemšanas praksi, un atgādina, ka saskaņā ar judikatūru vienkārša Padomes prakse nevar atkāpties no Līgumā paredzētajiem noteikumiem (1988. gada 23. februāra spriedums lietā 68/86 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, 855. lpp., 24. punkts).
- 29 Padome savā galvenajā argumentā apgalvo, ka šajā gadījumā tai nebija pienākuma norādīt apstrīdētā lēmuma juridisko pamatu, jo tas esot *sui generis* lēmums, ko vācu valodā apzīmē ar vārdu “Beschluss” un ko Padome pieņem Kopienas starptautisko attiecību ietvaros saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta otro daļu. Šis lēmums esot jānošķir no lēmuma, ko vācu valodā apzīmē ar vārdu “Entscheidung” un kas ir minēts EKL 249. un 253. pantā.
- 30 Tā norāda, ka apstrīdētais lēmums ietekmē tikai attiecības starp Kapienu un dalībvalstīm, kā arī attiecības starp iestādēm, un, tā kā tam neesot nekādas iedarbības uz trešo personu, vai tās būtu fiziskas personas vai sabiedrības, tiesībām un pienākumiem, tad nav nekāda iemesla norādīt pamatojumu, jo minētais lēmums ir

adresēts tikai pusēm, kas piedalījās tā pieņemšanā. Kā jau Tiesa atzinusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *AETR*, kas attiecās uz “Padomes pārrunām” par starptautiska nolīguma noslēgšanu, apstrīdētais lēmums esot “Beschluss” un kā tāds nav iekļauts izsmeļošajā to aktu sarakstā, kuriem ir jānorāda pamatojums.

- 31 Padome pakārtotā argumentā, pamatodamās uz 2004. gada 14. decembra spriedumu lietā *C-210/03 Swedish Match* (Krājums, I-11893. lpp., 44. punkts), apgalvo, ka akta juridiskā pamata nenorādīšana ir tikai formāla rakstura trūkums. Patiesībā šādas atsaucis nenorādīšanai apstrīdētajā lēmumā nebūtu bijis nekādas ietekmes uz tā pieņemšanas procedūru, jo šajā gadījumā tika ievērota EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā paredzētā procedūra. Padome šajā sakarā precizē, ka minētajā noteikumā ir prasīta tikai attiecīgā lēmuma nosūtīšana Parlamentam informatīvā nolūkā, bet tajā nav paredzēts termiņš un tas neuzliek Padomei pienākumu iesniegt šo lēmumu parlamentārai pārbaudei.
- 32 Runājot par divkārsu materiālo juridisko pamatu, ko ieteikusi Komisija, Padome apgalvo, ka, tā kā Regula Nr. 338/97 tika pieņemta, pamatojoties tikai uz Līguma 130.s pantu, Padomē nebija iespējams sasaukt kvalificētu vairākumu, kas ļautu iekļaut piedāvāto juridisko pamatu.
- 33 Kā norāda Padome, Kopienas nostāja saskaņā ar Līgumā paredzētajām procedūrām bija jāpieņem pirms *CITES* līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmes sākuma. Apstrīdētā lēmuma juridiskā pamata nenorādīšanai nebija nekādas ietekmes uz procedūru, kurā šis lēmums tika pieņemts, uz tā saistošo raksturu, uz pašām pārrunām, kas notika minētās konferences ietvaros, un uz Komisijas un dalībvalstu lomu šajās pārrunās. Padome precizē, ka Komisijas lomu šajās pārrunās noteica — un ierobežoja — fakts, ka Kopiena nav *CITES* līgumslēdzēja puse, nevis apstrīdētā lēmuma juridiskā pamata nenorādīšana.

34 Padome apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma juridiskā pamata nenorādīšanai nav bijis arī ietekmes uz attiecīga iekšēja Kopienu tiesību akta pieņemšanu, jo Regulas Nr. 338/97 19. pantā ir noteikts, ka it īpaši šīs regulas pielikumu grozījumus pēc *CITES* līgumslēdzēju pušu konferences lēmumiem vai šīs konvencijas Pastāvīgās komitejas lēmumiem pieņem saskaņā ar komitoloģijas procedūru.

35 Padome vēlreiz norāda, ka Kopienas nostāju pieņemšanas prakse ir ļoti daudzveidīga un joprojām tāda ir arī pēc Nicas līguma stāšanās spēkā. No vienas puses, ir bijuši tādi Padomes lēmumi, kuros ir norādīts vai nu tikai viens materiāls juridisks pamats, vai arī tikai EKL 300. panta 2. punkta otrā daļa. No otras puses, tas nemaz nav neparasti, ka Kopienas nostājas tiek pieņemtas, Padomei tieši apstiprinot tekstu, pamatojoties uz kuru ir jāpieņem nostāja, bet šādam apstiprinājumam nav jāpievieno *sui generis* lēmums. Pēdējā gadījumā Padome vienmēr ir lēmusi, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu un ņemot vērā tās ieteikto formu.

36 Apvienotā Karaliste, pilnībā atbalstīdama Padomes argumentāciju, piebilst, ka EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā nav neviena noteikuma, saskaņā ar kuru EKL 249. pantā minētie lēmumi izskatāmajā jomā tiktu aizstāti ar *sui generis* lēmumiem. Turklāt Komisijas dalība procedūrā, kuras iznākumā tika pieņemts apstrīdētais lēmums, kā arī pārrunās saistībā ar *CITES* sniedza šai iestādei visas vajadzīgās tiesiskās garantijas, ko attiecībā uz trešām personām nodrošina EKL 253. pants. *Sui generis* akti sniedz Kopienai elastību, kas ir vajadzīga, lai efektīvi piedalītos ar starptautiskiem nolīgumiem izveidotās struktūrās, un prasība Padomei norādīt juridisko pamatu katram tāda veida lēmumam, kāds tiek izskatīts šajā lietā, būtu pretēja Kopienas interesēm. Apvienotā Karaliste precizē — fakts, ka Padomei nav stingra pienākuma norādīt *sui generis* akta juridisko pamatu saskaņā ar EKL 253. pantu, nenozīmē, ka Padomei no tā ir jāatturas.

Tiesas vērtējums

- 37 Ievadā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 253. pantā noteiktais pienākums norādīt pamatojumu nozīmē, ka visos tajā minētajos tiesību aktos tiek norādīti apsvērumi, kuru dēļ iestāde šos aktus ir pieņēmusi, tādā veidā, lai Tiesa varētu īstenot pārbaudi un lai dalībvalstis un ieinteresētās trešās personas varētu noskaidrot apstākļus, kādos Kopienu iestādes ir piemērojušas Līgumu (šajā sakarā skat. it īpaši 1994. gada 17. maija spriedumu lietā C-41/93 Francija/Komisija, *Recueil*, I-1829. lpp., 34. punkts).
- 38 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka pienākums norādīt akta juridisko pamatu attiecas uz pienākumu norādīt pamatojumu (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Padome, 9. punkts, un 1988. gada 20. septembra spriedumu lietā 203/86 Spānija/Padome, *Recueil*, 4563. lpp., 36.–38. punkts).
- 39 Tiesa ir arī nospriedusi, ka no prasības par tiesisko drošību izriet, ka jebkurš akts, ar ko paredzēts radīt tiesiskas sekas, iegūst saistošu spēku no Kopienu tiesību normas, kas ir skaidri jānorāda kā juridiskais pamats un kas nosaka juridisko formu, kādā akts ir jāpieņem (1993. gada 16. jūnija spriedums lietā C-325/91 Francija/Komisija, *Recueil*, I-3283. lpp., 26. punkts).
- 40 Šādu apsvērumu kontekstā ir jānovērtē, vai apstrīdēto lēmumu varēja pieņemt, nenorādot juridisko pamatu. Tāpēc jāpārbauda, vai uz šo lēmumu attiecas pienākums norādīt pamatojumu un vai tajā līdz ar to ir jānorāda juridiskais pamats.
- 41 Pamatodami savas attiecīgās tēzes, lietas dalībnieki galvenokārt izvirza terminoloģiska rakstura argumentus, balstīdamies uz dažādām EKL 300. panta 2. punkta valodu redakcijām. Komisija apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir lēmums EKL 249. panta nozīmē, kas vācu valodā ir apzīmēts ar vārdu “Entscheidung”, tāpēc tas ir jāpamato.

Savukārt Padome, ko atbalsta Apvienotā Karaliste, uzskata, ka runa ir par *sui generis* lēmumu, kurš vācu valodā ir apzīmēts ar vārdu “Beschluss”, kas EKL 253. pantā nav minēts.

42 Šajā sakarā ir jākonstatē — lai izņemtu, vai uz apstrīdēto lēmumu attiecas pienākums norādīt pamatojumu, nav nozīmes, vai tas tiek kvalificēts kā lēmums EKL 249. panta nozīmē vai kā *sui generis* lēmums. Šis pienākums, ko it īpaši pamato Tiesas iespēja veikt tiesisku pārbaudi, ir jāpiemēro visiem aktiem, par kuriem var celt prasību tos atcelt. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru apstrīdami akti EKL 230. panta nozīmē ir visi iestāžu pieņemti noteikumi neatkarīgi no to formas, kuru mērķis ir radīt saistošas tiesiskas sekas (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *AETR*, 42. punkts; 1981. gada 11. novembra spriedumu lietā 60/81 *IBM/Komisija*, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts, un 2008. gada 17. jūlija spriedumu lietā *C-521/06 P Athinaiki Techniki/Komisija*, Krājums, I-5829. lpp., 42. punkts). No tā izriet, ka principā uz visiem aktiem, kas rada tiesiskas sekas, attiecas pienākums norādīt pamatojumu.

43 Ar apstrīdēto lēmumu, ņemot vērā tā 1. pantu, tiek noteikta Kopienas nostāja attiecībā uz tās kompetencē esošajām jomām, ko dalībvalstis, kopīgi rīkojoties Kopienas interesēs, paudis *CITES* līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmē.

44 Tādēļ apstrīdētais lēmums ir akts, kas rada saistošas tiesiskas sekas, jo ar to tiek izveidota Kopienas nostāja 14. sanāksmē, un tam ir saistošs raksturs, pirmkārt, attiecībā uz Padomi un Komisiju un, otrkārt, attiecībā uz dalībvalstīm, jo tām tiek noteikts pienākums aizstāvēt šo nostāju.

45 No tā izriet, ka apstrīdētais akts ir jāpamato un līdz ar to tajā jānorāda juridiskais pamats, uz kuru tas ir balstīts, it īpaši, lai Tiesa varētu veikt pārbaudi.

- 46 Šāda juridiska pamata norādīšanas pienākums izriet arī no EKL 5. panta pirmajā daļā paredzētā piešķirto pilnvaru principa, saskaņā ar kuru Kopiena gan iekšēji, gan starptautiskā mērogā darbojas Līguma piešķirto pilnvaru un izvirzīto mērķu robežās (skat. 1996. gada 28. marta atzinumu 2/94, *Recueil*, I-1759. lpp., 24. punkts).
- 47 Šajā sakarā ir jānorāda, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka piemērota juridiskā pamata izvēlei ir konstitucionāla nozīme, jo, tā kā Kopienai ir tikai tai piešķirtās pilnvaras, tai apstrīdētais lēmums ir jāsaista ar kādu Līguma noteikumu, ar kuru tā ir pilnvarota apstiprināt šādu aktu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto atzinumu 2/00, 5. punkts).
- 48 Juridiskā pamata norādīšanai arī ir īpaša nozīme, lai saglabātu attiecīgo Kapienu iestāžu prerogātivas akta pieņemšanas procedūrā. Tādējādi izskatāmajā lietā šādai norādei var būt ietekme uz Parlamenta pilnvarām, jo EKL 133. un 175. pants, kā arī EKL 300. panta 2. punkts akta pieņemšanā nepiešķir tam vienādas līdzdalības tiesības. Tāpat juridiskā pamata norādīšana ir vajadzīga, lai noteiktu balsošanas kārtību Padomē. Šajā ziņā EKL 300. panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot, pirmkārt, ja nolīgums attiecas uz jomu, kur vajadzīga vienprātība, lai pieņemtu iekšējus noteikumus, un, otrkārt, lai slēgtu EKL 310. pantā minētos nolīgumus.
- 49 Turklāt juridiskā pamata norādīšana nosaka Kopienas un dalībvalstu pilnvaru sadalījumu. Šajā lietā tikai EKL 175. vai 133. panta piemērošanai nebūtu tādas pašas sekas attiecībā uz Kopienas un dalībvalstu pilnvaru sadalījumu kā šo abu noteikumu vienlaicīgai piemērošanai, jo ar EKL 133. pantu Kopienai tiek piešķirta ekskluzīva kompetence, bet EKL 175. pantā ir paredzēta dalīta Kopienas un dalībvalstu

kompetence. Tādēļ juridiskā pamata nenorādīšana var izraisīt neskaidrību par Kopienas kompetences raksturu un vājināt Kopienas spēju aizstāvēt savu nostāju starptautiskās pārrunās.

50 Ar Padomes un Apvienotās Karalistes izvirzītajiem argumentiem nevar apšaubīt konstatējumu, saskaņā ar kuru apstrīdētajā lēmumā ir jānorāda juridiskais pamats, uz kuru tas ir balstīts.

51 Pirmkārt, runājot par Padomes argumentu saistībā ar iepriekš minēto spriedumu lietā *AETR*, jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšana un minētajā spriedumā izskatāmā apspriede nenotika līdzīgās situācijās. Pēdējā attiecās uz piemērotu sadarbības kārtību, lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku Kopienas interešu aizsardzību pārrunās par Eiropas Līgumu par transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos un saistībā ar tā noslēgšanu brīdī, kad jaunais Kopienas pilnvaru sadalījums varēja apdraudēt sekmīgu pārrunu iznākumu. Tātad runa bija par aktu, kas tika pieņemts konkrētajos lietas apstākļos, kurā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *AETR*. Nekā tāda nav šajā gadījumā, jo Padome ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta otro daļu.

52 Otrkārt, runājot par Apvienotās Karalistes argumentu, ka pārmērīgs formālisms būtiski traucētu efektīvai Kopienas dalībai ar starptautiskiem nolīgumiem izveidotās struktūrās, jānorāda, pirmkārt, ka, lai arī starptautiskās pārrunās zināma nozīme katrā ziņā ir rīcības līdzekļu elastībai, tomēr Kopienai ir tikai tai piešķirtās pilnvaras un tā var rīkoties tikai šādu pilnvaru robežās. Otrkārt, kā jau noteikts pastāvīgajā judikatūrā, prasība par pamatojumu ir izvērtējama atkarībā no attiecīgā akta un tā konteksta (šajā sakarā skat. 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā *C-333/07 Régie Networks*, Krājums, I-10807. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to, lai arī šāda akta pamatojums, vai tas būtu vairāk vai mazāk detalizēts, katrā ziņā var izraisīt iespējamās grūtības starptautiskās pārrunās, tomēr tā juridiskā pamata norādīšana nevar radīt pārmērīgas pamatošanas pūles. Tāpēc juridiskā pamata norādīšana principā

ir jāuzskata par minimālu elementu, kas ļauj izpildīt pamatošanas pienākumu, ņemot vērā to, ka Kopienai pieņemtais akts ir jāsaista ar kādu Līguma noteikumu, kas to šajā sakarā pilnvaro.

- 53 Treškārt, nav atbalstāmi arī Apvienotās Karalistes argumenti par ierobežotajiem termiņiem. Tā kā Kopienai ir tikai piešķirtās pilnvaras, Līguma pants, kas tai piešķir pilnvaras, ir jānosaka, pirms tā rikojas. Turklāt akta, ar ko Kopienai līmeni paredzēts izpildīt *CITES* izdarītos grozījumus, juridiskā pamata norādīšana vēlāk pretēji Padomes apgalvojumiem nav pietiekama, lai izpildītu pienākumu norādīt pamatojumu, jo akta pamatojumam ir jābūt norādītam pašā aktā (skat. 2000. gada 16. novembra spriedumu lietā *C-291/98 P Sarrió/Komisija, Recueil, I-9991. lpp., 73. un 75. punkts*, un 2003. gada 21. janvāra spriedumu lietā *C-378/00 Komisija/Parlaments un Padome, Recueil, I-937. lpp., 66. punkts*).
- 54 Visbeidzot, Padomes izvirzītais arguments, ka agrāk līdzīgos lēmumos arī netika minēts juridiskais pamats, uz kura tie tikuši balstīti, arī nav pieņemams. Šajā sakarā pietiek norādīt, ka vienkārša Padomes prakse nevar atkāpties no Līguma noteikumiem un tādējādi izveidot Kopienai iestādēm saistošu precedentu attiecībā uz pareizu juridisko pamatu (iepriekš minētais spriedums lietā *Apvienotā Karaliste/Padome, 24. punkts*, un 1996. gada 26. marta spriedums lietā *C-271/94 Parlaments/Padome, Recueil, I-1689. lpp., 24. punkts*).
- 55 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka apstrīdētajā lēmumā vismaz bija jāpiemin juridiskais pamats, uz kuru tas tika balstīts, lai izpildītu pamatojuma norādīšanas pienākumu.
- 56 Tomēr jāatgādina, ka precīza Līguma noteikuma nenorādīšana nevar būt būtisks trūkums, ja akta juridisko pamatu var noteikt, balstoties uz citiem akta elementiem. Taču šāda skaidra norāde ir obligāta, ja bez tās ieinteresētajām personām un Tiesai nav skaidrs precīzs juridiskais pamats (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Padome, 9. punkts*).

- 57 Šajā gadījumā juridisko pamatu nevar noteikt pēc kāda cita apstrīdētā lēmuma elementa. Tajā ir tikai atsauce uz Komisijas iesniegto priekšlikumu Padomes lēmumam. Apstrīdētā lēmuma pamatojuma 1. punktā ir noteikts, ka *CITES* Kopienā tiek ieviesta ar Regulu Nr. 338/97. Pamatojuma 2.–4. punktā ir noteikts, ka zināmas *CITES* līgumslēdzēju pušu konferences rezolūcijas var ietekmēt Kopienas tiesību aktus, ka Kopiena vēl nav *CITES* līgumslēdzēja puse un ka gadījumā, ja ir pieņemti Kopienas noteikumi, lai sasniegtu Līguma mērķus, dalībvalstis nav tiesīgas ārpus Kopienas iestādēm uzņemties saistības, kurām varētu būt ietekme uz šādiem noteikumiem vai kas varētu grozīt to piemērojamību.
- 58 Turklāt no Tiesā iesniegtajiem apsvērumiem izriet, ka piemērota juridiskā pamata izvēle bija strīdīgs jautājums Padomē. Vispārīgi runājot, Komisija šajā sakarā ir norādījusi, un neviens to nav apstrīdējis, ka dažas dalībvalstis ir izteikušas iebildumus par Komisijas ieteiktā divkārtā materiālā juridiskā pamata izmantošanu, jo vairākas no tām ir devušas priekšroku tikai EKL 175. panta izmantošanai, kamēr citas dalībvalstis nepiekrīt ieteiktajam procesuālajam juridiskajam pamatam, kas paredzēts EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā.
- 59 Savukārt Padome norāda, ka, pieņemdamā apstrīdēto lēmumu, tā ir rīkojusies saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā paredzēto procedūru, bet tā ir uzskatījusi, ka procesuālā juridiskā pamata norādīšana nebija vajadzīga. Tā precizē, ka nebija iespējams panākt vienošanos par Komisijas ieteikto divkārtšo materiālo juridisko pamatu.
- 60 No tā izriet, ka apstrīdētā lēmuma juridiskais pamats nav skaidri secināms no šī lēmuma un ka juridiskā pamata nenorādīšana ir skaidrojama ar domstarpībām Padomē, katrā ziņā vismaz attiecībā uz materiālo juridisko pamatu.

- 61 Šādos apstākļos pretēji Padomes un Apvienotās Karalistes apgalvojumam vispār nekāda juridiskā pamata nenorādīšanu apstrīdētajā lēmumā nevar uzskatīt par vienkāršu formālu trūkumu.
- 62 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, tāpēc ka tajā nav norādīts juridiskais pamats, uz kuru tas ir balstīts.

Par prasību saglabāt apstrīdētā lēmuma iedarbību

- 63 Padome, ko šajā sakarā atbalsta Apvienotā Karaliste, lūdz Tiesu saglabāt apstrīdētā lēmuma iedarbību gadījumā, ja tā to atceļ. Komisija šai prasībai neiebilst.
- 64 Saskaņā ar EKL 231. panta otrās daļas noteikumiem Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, var noteikt, kuras no atceltas regulas sekām jāuzskata par saistošām. Šo noteikumu pēc analogijas var piemērot arī lēmumam, ja pastāv būtiski tiesiskās drošības apsvērumi, kas ir salīdzināmi ar tiem, kurus ņem vērā, atceļot noteiktas regulas, un kas var pamatot to, ka Tiesa izmanto pilnvaras, kas tai šajā ziņā noteiktas EKL 231. panta otrajā daļā (2008. gada 6. novembra spriedums lietā C-155/07 Parlaments/Padome, Krājums, I-8103. lpp., 87. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 65 Jānorāda, ka ar apstrīdēto lēmumu bija paredzēts noteikt Kopienas nostāju par noteiktiem priekšlikumiem, kuri tika izskatīti CITES līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāsmē, kas no 2007. gada 3. līdz 15. jūnijam notika Hāgā. Šajā sakarā netiek apstrīdēts, ka dalībvalstis faktiski pauda šo Kopienas nostāju saskaņā ar apstrīdēto lēmumu.

66 Šādos apstākļos tiesiskās drošības apsvērumu dēļ ir jā saglabā apstrīdētā lēmuma, kas tiek atcelts ar šo spriedumu, iedarbība.

Par tiesāšanās izdevumiem

67 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Saskaņā ar tā paša panta 4. punkta pirmo daļu Apvienotā Karaliste, kas iestājusies šajā lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **atcelt Eiropas Savienības Padomes 2007. gada 24. maija lēmumu, ar kuru dara zināmu nostāju, kas Eiropas Kopienas vārdā jāpieņem par konkrētiem priekšlikumiem, kuri iesniegti Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmē, kas no 2007. gada 3. līdz 15. jūnijam notika Hāgā (Nīderlande);**

2) **saglabāt atceltā lēmuma iedarbību;**

- 3) Eiropas Savienības Padome atlīdzina tiesāšanās izdevumus;
- 4) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

[Paraksti]